

sed deest ipsis Sacerdos, qui eorum Confessiones excipiat. Nec valet dicere, quod Sacerdos simplex, si teneretur Confessiones excipere, teneretur tantum ex caritate, sed haec non obligat cum gravi incommmodo, prout esset labor insundus ad acquirendam scientiam satis necessariam ad excipiendas Confessiones. Nam respondetur, quod licet exercitium Confessiones excipiendi sit opus caritatis, tamen non oritur ex simplici motivo caritatis, sed ex proprio Sacerdotis Officio, cui ex Christi institutione haec obligatio est annexa, eique satisfacere debet Sacerdos, quando urget populi necessitas. Haec mihi dicuntur dientur: ceterum sapientiorum iudicio ea sedulius consideranda relinquo.

DUBIUM VI.

Quæ scientia et prudentia requiratur in Confessario.

626. De obligatione intelligendi peccata pœnitentis. — 627. De Scientia Confessarii ad debitum judicium formandum de peccatis?

— 628. Quando excusat Confessarius minus idoneus? An Regulares teneantur intervenire Congregationibus casum conscientiae? *ibid. v. Nota.* — 629. De prudentia Confessarii circa interrogations; et de obligatione interrogandi quoad peccata omissa? — 630. Quid si ei constet peccatum, quod pœnitens negat? Et quid si illud sciat ex Confessione complices? — 631. Haec diligenter discutuntur. — 632. De interrogationibus in materia castitatis.

626. — RESP. 1. Ut Sacerdos ritè absolvat, debet, quantum à moraliter fieri potest, omnia peccata pœnitentis intelligere, quia alioqui si frustra teneretur recensere. »

Unde resolvetur:

« 1. Peccat, qui absolvit eum, cuius peccata per negligentiam non satis intellexit, quia fert sententiam, incognita causa. Vnde lidam nihilominus esse absolutionem, sive propter somnum, etc. ut dictum supra c. 1. dub. 3. ar. 4. sive propter cantum, vel linguam impeditam pœnitentis (sine hujus tamen culpa) aliqua non intellexerit, docet *Dian.* 3. p. t. 4. R. 109. et p. 4. t. 4. R. 108. Item *Laym.* l. 5. t. 6. c. 9. ex *Henr. Suar. Sylo. Merc.* in 3. p. eò quod essentia et effectus Sacramenti consistere possit absque integra et specifica peccatorum explicatione, si sine culpa pœnitentis omittantur. V. *Dian.* l. c.

« 2. Si tamen pœnitens post confessionem intelligat, unum, vel plura mortalia non fuisse intellecta, debet ea repete in sequenti confessione, sive apud eundem, sive apud alium Confessarium. *Laym. Dian.* ll. cc.

« 3. Confessarius absolvens ex ignorantia, quem absolvere non poterat, duplicitate peccat; nimis ignorantia eorum, quæ ad officium suum spectant, et indebet absolvendo. *Tam. in t. 2. p. d. 4. q. 9. d. 1. n. 12. Lugo d. 16. s. 4. n. 185.*

627. — Resp. 2. Ut Confessarius validè absolvat requiritur

et sufficit cognoscere peccata, saltem sub confusa ratione peccati. Ut verò licet, requiritur ea scientia, ut possit ferre prudens judicium in hoc foro; ideoque debet scire 1. quæ sint mortalia, quæ venialia, saltem ex genere suo. *) *Nota huc ex Lugo d. 22. n. 70. Spor. n. 783. Holzm. n. 727. et Salm. de Pœnit. c. 12. n. 4. cum Gran.* non esse necessarium, ut Confessarius in omnibus judicet, quæ sint peccata gravia, vel levia; sufficit, si sciat hoc judicare in iis quæ communiter occurront: reliqua autem audiat, et absolvat. *Insuper docent Salm. l. c. cum Suar. Sanch. Dic. Con. etc.* quod licet in aliquo casu Confessarius non discernat, quæ sint gravia, aut levia: si pœnitens bona fide dicit peccatum suum, Confessio valet: et quamvis postea advertatur fuisse mortale, non est cur repetatur in alia Confessione.) * 2. Species, et circumstantias necessariò explicandas. 3. Spectantia ad restitutionem bonorum, et famæ. 4. Casus reservatos, et excommunications saltem communiores. 5. Censuras, et irregularitates communiores, pro Sacerdotibus. 6. Requisita in pœnitentia ad bonam dispositionem. 7. Remedia peccatis opportuna. Circa quæ omnia notantur hæc tria.

« *Primo* sufficere, si ea sciat mediocriter, ita ut saltem norit prudenter de omnibus dubitare, et doctores se, vel libros consultare. * (*Melius dicunt Salm. de Pœn. c. 12. n. 7. cum Suar. et communi*, satis esse, si Confessarius intelligat, quæ frequenter accidunt, et de aliis sciat dubitare.) *

« *Secundo* majorem minoremque requiri, ac sufficere scientiam pro diversitate locorum, et pœnitentium. *Bon. dist. 5. q. 7. p. 2. §. 2.*

« *Tertiò*, graviter peccare tumeum, qui sine sufficienti scientia huic muneri se ingerit, tum eum, qui talem sine necessitate constituit, aut, cùm possit corrigere, tolerat. *Laym. lib. 5. c. 13. Bon. l. c. Lugo.* »

628. — Excusatus tamen Confessarius, qui caret sufficienti scientia, si adsit necessitas, nimis si alter pœnitentes deberent diu carere Confessione, ut evenit in captivis; Ita *Lugo d. 22. n. 74. et Salm. de Pœn. c. 12. n. 12. cum Suar. etc.* Et idem dicunt *Lugo ib. et Aversa ap. Salm. l. c.* pro parvis oppidis, aut tritemibus, ubi (ut aiunt), si haberet nequeunt docti Sacerdotes, deputari possunt minus docti, quales possint haberi. Admonendi tamen hi sunt de obligatione addiscendi.

Ceterum, qui ad hoc munus excipiendi Confessiones inhant, non facile sibi suadeant, quod satis idoneos ad tantum munus se reddere possint sine diurno studio scientiæ moralis; pro qua certè non sufficit aliquam percurrere Summulam earum quæ circumferuntur; nec satis est generalia principia hujus facultatis scire, ut quidam, qui (Casuistas contemnentes) *Litteratorum* arrogant sibi nonen, autumant. Moralis enim scientia non solum valde necessaria est Christianæ Reip. cùm ex ea dependeat bonum regimen animalium, sed etiam est sumnopere difficultis; tum quia ipsa generalem notitiam requirit omnium aliarum scientiarum, of-

fiorum, et artium; tum quia tot diversas complectitur materias inter se dissitas; tum quia in magna parte constat tot legibus positivis, quæ nonnisi apud Casuistas allatæ inveniuntur, et maximè apud Recentiores, cum hujusmodi leges in dies prodeant; demum difficillima evadit propter inumeras casuum circumstantias, ex quibus resolutionum pendet variatio: nam ex circumstantiarum diversitate diversa applicanda sunt principia: et in hoc difficultas consistit, cum nequeat id fieri sine magna discussione, vel plurium accurate lecture librorum, qui res examinant et dilucidant.

Nota obiter h̄c, quod Episcopus non possit cogere Confessarios regulares ad interveniendum in Congregationibus Casuum conscientiæ, ex Decl. S. C. quam refert P. Zacharia apud Croix l. 6. p. 1520. Sed contra adest Decr. S. C. Discipline respectu ad superiores regulas Italiæ datum 8 Nov. 1752, et approbatum à Benedicto XIV. (V. Append. appositam in cālce To. IV Bullarii præfati Bened. XIV Vol. 12. edit. Mechl. p. 251.) ubi provisum fuit, ut in omnibus Conventionibus Regularium inquisibus sunt Confessarii ab Episcopo approbati, omnino fiat Lectio, et conferentia casuum conscientiæ, juxta Decreta Clementis VII et ut ubi conferentia non fit, teneantur prædicti Confessarii assistere conferentia casuum ab Episcopo statutæ.

« 1. Si pœnitens advertat, Sacerdotem non percipere peccati gravitatem, tenetur illum monere, se peccasse mortaliter.

« 2. Qui sciens prudens confitetur ei, quem scit suam conscientiam dijudicare non posse, tenetur confessionem repetere apud peritiorem: quia graviter peccaret sic confitendo.

629. — « Resp. 3. Prudentia requiritur tum in instructione, monitione, curatione pœnitentis, tum in interrogatione. Et quidem si prudenter judicet integrè esse confessum, v. g. quia bene instructus potest, et solet adhibere diligentiam debitam. (Vel quia de brevi est confessus) *, non tenetur quidquam interrogare, alias tenetur, ut habet communis (Dian. tamen p. 2. tr. 15. R. 7. ex Nao. et Valer. negat esse mortale, non examinare aliquam circumstantiam ex oblivione. Vide etiam C. de Lug. d. 22.) : quia tanquam judex debet curare integritatem judicii, et tanquam medicus, ut morbi, et vulnera perfectè detegantur; cavendo interim 1. Ne examen sit curiosum de non necessariis, unde Confessarii existimatio, Sacramenti dignitas, et pœnitentis profectus minuatur. 2. Ne sit indiscretum, v. g. de iis, quæ moraliter certum est à tali non solere committi, vel ex quibus discat peccare pœnitens, vel de inverecundis inverecundè, vel de numero nimis anxie, si ex dictis probabiliter aestimari possit. 3. Ne sit intempestivum, et sinatur priùs se explicare quantum potest, ne importunitate terreatur. Quod verò quidam monent, expedire ut pœnitens inter confitendum non interrumpatur, id C. de Lug d. 22. n. 15. universum non probat: presertim si confessio non sit brevis, quia facile aliqua excidunt è memoria. (Vide dicta num. 607. in fn.) ** »

Unde resolves :

« 1. Si Sacerdos advertat pœnitentem, etiam post sufficientem diligentiam, peccatum aliquod, aut circumstantiam necessariam omittere, probabilius ac verius est, per se loquendo, teneri interrogare; etsi neget Sa, v. Confessor, et Medin. docens, si diligenter examinata conscientia unius sit oblitus, non teneri Confessarium illud revocare in memoriam, nisi cedat in damnum proximi; quod Vasq. qu. 93. d. 7. num. 3. videtur dicere esse probabile: verū ali repicunt. V. C. de Lugo d. 22. * (Et rectè quidem rejiciunt, ut tenendum cum communi sententia, quam docent Suar. d. 23. sect. 3. n. 7. Laym. c. 13. qu. 5. et Pal. p. 18. §. 2. n. 3. cum Tol. Nav. Con. Graff. Henr. et alii ex cap. Omnis, et ex Rituali Romano allatis n. 607.) *

630. — « 2. Etsi Confessarius cui evidenter constat peccatum pœnitentis, quod tamen ipse neget, non debeat illum absolvere: quando verò ex aliorum relatione, vel suspicione id habet, standum est pœnitentis confessioni, cui in hoc foro, tam pro, quam contra se fides habetur: (Suar. t. 4. d. 32. sect. 3. Fag. p. 2. l. 6. c. 4. n. 38. citati à Dian. p. 3. t. 4. R. 105.) In utroque tamen casu prudentis Confessarii est, 1. Cautè, et à longè, tum proprius interrogare. 2. Si nihilominus neget, prudenter judicare, an non potuerit obliviousi, vel confessus esse alteri, vel putare non esse peccatum, vel simili de causa excusari, ita ut debeat absolvī. Dian. l. c. ex Sylo. Nav. Tol. etc. 3. si peccatum illud norit ex confessione complicis, non ut illa scientia nisi in genere, querendo, an non aliud conscientiam gravet, et excitando ad majorem contritionem, ob periculum indirectæ revelationis, aut etsi complex dederi veniam, ob periculum scandali. V. Laym. c. 14. »

631. — Diligentiū h̄c videndum, quid debeat agere Confessarius cum pœnitente, de quo sciat, vel suspectet aliquod peccatum, quod ille non confitetur? Distinguendum, si sciat extra Confessionem, et noverit ex propria scientia, pūla furantem aspicio, vel audiendi blasphemantem, sine dubio non debet absolvere, si ille negat; modo non adsit prudens dubium, an alteri fuerit confessus, vel justam habeat causam tacendi; ita communiter omnes cum Bus. Laym. c. 14. n. 35. Suar. d. 52. sect. 3. n. 9. Lugo d. 22. num. 21. Conc. p. 694. n. 23. Sporer num. 802. Mazzott. p. 431. Viva qu. 8. art. 5. num. 2. Elbel num. 454. Holz. num. 721. et alii passim. Si verò Confessarius id habet ex suspicione, vel ex aliorum relatione, dicunt etiam communiter Suar. Laym. Holz. Spor. et Mazz. li. cc. quod post diligenter interrogationem regulariter debet absolvere negantem; tunc enim putare debet quod ille aut fuerit peccati oblitus, aut alteri confessus, vel quod habeat justam causam reticendi, aut relatores deceptos fuisse: quia in hoc foro (ut docent omnes cum D. Thoma Quodlib. 1. a. 12.) omnino pœnitenti credendum

est tam pro se, quam contra se. Sed non alienum à ratione mibi videtur id quod dicit *Elbel l. c.* nempe quod si Confessarius notitiam habeat alicujus peccati ex certa relatione aliorum, tunc non posset absolvere pœnitentem illud negantem: revera enim, si istius crimen mihi referrent testes tam graves, qui de eo me redderent moraliter certum, et ex alia parte certus essem quod pœnitens non potuerit oblivisci, nec ullam causam reticendi habeat, tunc non auderem huic absolutionem impetrari: nam regulam illam quod credendum sit pœnitenti, dico procedere quidem in re dubia, non verò in re moraliter certa; moralis etenim certitudo vera certitudo est.

Si autem Confessarius noverit peccatum ex Confessione alterius, tunc utique non poterit specialiter pœnitentem de illo interrogare, nisi expressam ab illo altero licentiam habeat, sed tantum poterit generatim interrogare; et hoc dico, quod Confessarius non sit nimius in interrogationibus repetendis, quia in hoc etiam esset periculum revelationis. Ita communiter *Laym. Spor. Bus. etc.* ut supra. Non improbabiliter tamen dicunt *Nao. Man. c. 8. num. 17. v. 21. cum Sylv. et Laym. Spor. ac Holzm. ll. cit.* quod si aliquod peccatum sit commune talibus personis, possit de eo speciatim interrogare, prout in sponsis communis est prolabi in tactus in honestos, vel saltem in pravas cogitationes. An autem possit Confessarius casu quo complex se confitens neget peccatum, illum absolvere? Affirmant posse, et debere *Lug. dict. num. 21. Anac. p. 618. n. 42. cum Gob. et Herinex, ac Dian. p. 5. tr. 11. R. 21. Elbel autem p. 14. n. 44.* censem debere absolvere sub conditione. Sed melius meo iudicio sentit *Croix num. 1969*, citans *Suar. Dic. et Ills.* quod eo casu nullo modo absolvat, sed tantum aliquid oret ad occultandam negationem absolutionis. Et huic adhæret *Viao l. c.* dum dicit, quod cum Confessarius prudenter judicat pœnitentem sacrilegè negare peccatum, non debet eum absolvere.

652. — « 3. Interrogationes in materia castitatis debent esse paucæ, et cautæ, ne vel occasionem det investigandi, aut traducendi confessionem, aut ignorantem doceat, aut offendat, aut se, vel illum periculo exponat. Ac si hæc timeat, potius debet aliquid deesse integritati materiali. Et quidem si in hac materia negantur cogitationes, non opus est progredi ad opera: rudiores tamen cogitationes negant, verba et opera rogati fatentur: quod illas non æquè agnoscant, aut advertant. Vide *Laymann h̄c cap. 13. Conin. disi 7. dub. 7. Fagund. præc. 4. l. 4. c. 2. Dian. p. 3. t. 4. R. 99.*

CAPUT III.

DUBIUM I.

Quid sit sigillum Confessionis, et qui ad illud teneantur.

653. An in hac materia sigilli licet uti opinione probabili? — **654.** Quomodo servari debet sigillum? — **655.** Quot peccata committat qui sigillum violat? — **656.** Non est obligatio sigilli ex Confessione facta, neque ex secreto commissio extra Confessionem? — **657.** I. Quid, si pœnitens discesserit indispositus? II. Quid in dubio, an dixerit aliquid intra vel in ordine ad Confessionem? — **658.** In quibus casibus non frangatur sigillum? — **659.** An Confessarius possit et teneatur dare pœnitenti non absoluto schedulam Confessionis factæ, vel absolutionis accepta? — **640.** Quæ cadant sub sigillo? Cadunt. I. Peccata pœnitentis etiam venialia. II. Peccata complicis. An licet interrogare de complice (*Remissive ad num. 491.*) — **641.** Dub. 1. An licet monere complicem ex licentia pœnitentis? Dub. 2. Quomodo cadit sub sigillo etiam objectum peccati? III. Cadit pœnitentem imposita. IV. Cadunt peccatorum circumstantiae. An cadant virtutes, et revelationes? — **642.** An cadant defectus naturales pœnitentis? — **643.** Quid, si tales defectus per se patent, nempe si pœnitens sit blæsus, surdus, etc.? — **644.** Quid, si sit scrupulosus? Et quid, si Confessarius advertat intra Confessionem pœnitentem esse surdum? — **645.** Qui teneantur ad sigillum? Tenetur, I. Confessarius. — **646.** Quomodo debeat Confessarius respondere, si interrogetur, an audierit aliquod peccatum, vel an absolverit? — **647.** II. Superior requisitus pro licentia peccati reservati. III. Interpres. IV. Qui audit Confessionem furtive aut casu, vel ex necessitate, putat in naufragio, etc. V. Is, cui sacrilegè revelatum est peccatum. VI. Confessarius fictus. VII. Doctor consultus. VIII. Scriptor Confessionis. IX. Confessionem scriptam legens. X. Juxta aliquos etiam pœnitens, sed hoc improbabiliter — **648.** Fusiūs discutitur quæstiōl. An Doctor consultus à Confessario de licentia pœnitentis teneatur ad sigillum? — **649.** Qu. II. An teneatur is, quem consulti pœnitens pro Confessione facienda? — **650.** Qu. III. An qui legit Confessionem alterius scriptam? — **651.** Quomodo debeat esse licentia data à pœnitente ad loquendū? Debet esse I. Expressa. II. Libera. III. Non revocata. IV. Sufficit autem, si detur voce. V. Vel si detur facto, scil. si pœnitens incipiat loqui. — **652.** An Confessarius possit loqui de peccatis cum pœnitente statim post absolutionem? An possit monere pœnitentem de errore in Confessione commisso? (*Remissive ad num. 622.*) — **653.** An possit loqui intra Confessionem de auditis in alia? — **654.** An frangat sigillum Confessarius, dicendo se audivisse in aliquo loco tale peccatum? Dub. I. An violet sigillum manifestans peccata alicujus loci? Dub. II. Quid, si dicat, Religiosum alicujus Conventū, vel Ordinis commisso tale peccatum? — **655.** An licet uti notitia Confessionis ad externam gubernationem? Vide